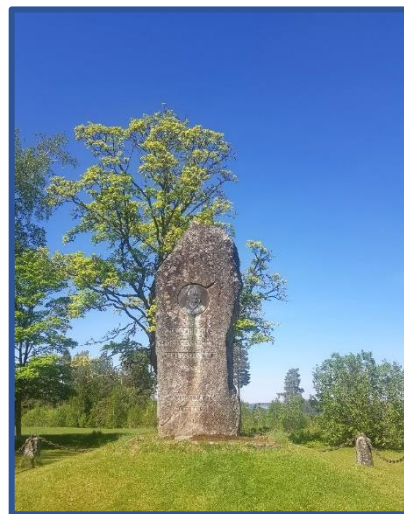

Träff vid Adlersparres minnessten 2024-05-16

En solig och varm försommardag den 16 maj hade närmare 30 historiskt kunskapstörstande SPF-Seniorer mött upp i Sofielund för att lära sig mer om vår Edabygds ärorika historia, umgås, njuta av vädret, landskapets fantastiska natur och grönska.

Då dagens föredragshållare Thomas Lövgren från Brigadmuseum i Karlstad fått förhinder fick vår föreningsordförande Anders Johansson rycka in och förmedla budskapet om minnesstenen och Georg Adlersparre. Eftersom nöden inte har någon lag löste han detta genom att läsa ett informativt och välskrivet kapitel ur Edaboken som handlar om Adlersparremonumentet.

Bakgrunden är att Georg Adlersparre här på Sofielund 1809, som det står på stenen *"planerade fäderneslandets räddning"* genom att med en truppstyrka från Eda Skans marschera till Stockholm för att avsätta den oduglige kungen Gustaf IV Adolf och se till att hertig Karl blir vald till konung, vilket han också lyckades med.

Ett antal inflytelserika män i trakten ansåg i början av nittonhundratalet att denne mans minne måste Eda hedra på ett synbart sätt genom att anskaffa en minnessten. Detta gjordes genom att ett stort stenblock togs ur Vittenstens berg och drogs av 125 män över Bysjöns is till Sofielund.

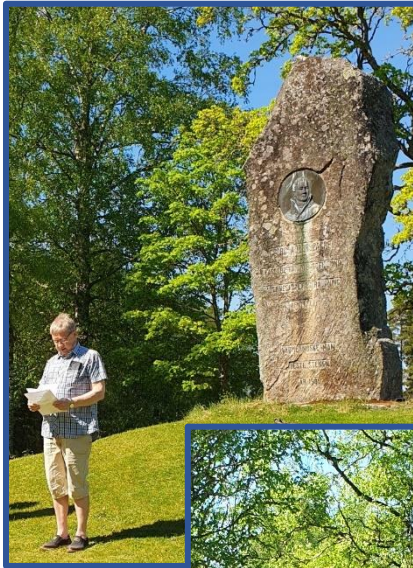

Köla Fotoklubbs Arkiv

7 sep. 2023 · 🌐

Invigningen av Adlersparre-monumentet på Sofielund vid Bysjön.

1906 var det dags för invigning av monumentet som skapats av Rackstadkonstnären Bror Sahlström. Ca 3 000 människor hade mött upp för att bevista denna händelse då man bjöd tackselset falla. Det utbringades ett leve för Georg Adlersparre och många hurrarrop hördes, musikanterna blåste fanfarer och sångarna stämde upp med *"Vårt land"* och *"Ack Värmland du sköna"*. Flera högtidstal hölls där man avslutade ceremonin med *"Eda har många historiska minnen som är värda att minnas. Detta minne, där frihetens sol gick upp, är vårt vår särskilda hågkomst"*. Anders avslutade sitt anförande med att utbringa ett fyrfaldigt leve för Georg Adlersparre som alla stämde upp i.

Därefter berättade Gunnar Olsson om den mäktiga stenen som är 7 m lång varav ca 2,5 m under backen och ca 4,5 m ovan backen och av vissa uppskattas väga 11 ton medan andra har uppskattat vikten till 28 ton. När den släpptes ner på isen i Vittensten uppstod sprickor som gjorde att vatten vällde upp vilket resulterade i att de 125 män, som fått ledigt från Kropstad Bruk för att dra stenen, av rädsla sprang dragandes i rep med stenen på en kälke ända till andra sidan Bysjön i Sofielund utan uppehåll.

Av Göran Knutson fick vi veta lite mer om Georg Adlersparres liv. Bland annat att han på vägen till Stockholm övernattade på Gustavsviks herrgård i Kristinehamn och där blev förälskad i dottern som han sedermera gifte sig med. Att han var generalmajor, författare, greve, landshövding i Skaraborgs län och dog 75 år gammal i Gustavsvik.

Efter en frågestund hälsades vår nye medlem Ulf Johansen välkommen till vår gemenskap och hela sällskapet välfägnades slutligen av Torills delikata smörgåsar och hembakade mandelbakelser som resulterade i ett stort tack med en kraftig applåd.

Här ses vi njuta i det fina vädret, kanske inte så många som vid invigningen 1906, men inte långt ifrån!

Anders skrev och fotade, Karin fotade och ordnade till text/bild